

NEĆU TI REĆI! SAVJETOVALIŠTE ZA POTROŠAČE TVRDI DA ZAŠTIĆENI BROJ NISTE DUŽNI DIJELITI

Otkrijte nam tajnu 'HEP-u ne morate dati svoj OIB'

Nakon HRT-a, građanima stižu i dopisi iz HEP-a kojim traže OIB potrošača, no Nela Kovačević iz Savjetovališta za zaštitu potrošača kategorički tvrdi da takva obveza korisnika usluga ne postoji i da OIB podliježe Zakonu o zaštiti osobnih podataka

PIŠE
LINDA PERIĆ

Nakon što je građane uzbunio zahtjev Hrvatske radio-televizije za slanje osobnog identifikacijskog broja zbog "lakšeg ažuriranja podataka", sada istu stvar od njih traži i distributer električne energije, odnosno HEP.

Obračunska mjerila

U dopisu koji je ovih dana stigao na kućne adrese, zajedno s uplatnicama za iduće šestomesečno razdoblje, Hrvatska elektroprivreda moli kupce i vlasnike obračunskih mjernih mjesta da dostave svoj OIB jer se "HEP obvezuje u svojim službenim evidencijama i kod razmjene podataka koristiti osobni identifikacijski broj...". Iako je riječ o tajnom broju, iz HEP-a kupcima pišu kako ga mogu poslati poštom, internetom ili ga izdiktirati preko besplatnog telefona.

Ignorirajte

Iz splitskog Savjetovališta za zaštitu potrošača koje je reagiralo i u slučaju HRT-a, ponovno ističu kako građani slobodno mogu ignorirati HEP-ovu molbu.

- Decidirano tvrdimo da građani nemaju tu obvezu jer OIB je tajni broj koji podliježe Zakonu o zaštiti osobnih podataka i zna se u kojim slučajevima ga vlasnik mora dati. To je podnošenje porezne prijave, odnosno bilo kakva ko-

respondencija s Poreznom upravom, potom u obračunu organima uprave i lokalne samouprave, te prilikom korištenja elektroničkog poslovanja, primjerice internetskog bankarstva. Osobni identifikacijski broj dužni su prilagati i obrtnici prilikom izdavanja vlastitih računa - pojašnjava Nela Kovačević, voditeljica splitskog Savjetovališta za zaštitu potrošača.

Hrvatska elektroprivreda može, prema njezinim riječima, zatražiti osobne podatke, no korisnici ih nisu obvezni dati. Pri ignoriranju takvog zahtjeva, potrošači ni u kom slučaju, dodaje, ne smiju snositi nikakve negativne posljedice.

Lakša naplata

Budući da je u slučaju HRT-a istaknula kako se od ljudi traži OIB da bi im javna televizija lakše sjedala na račune, Nela Kovačević pitali smo smatrali da je to i ovdje slučaj.

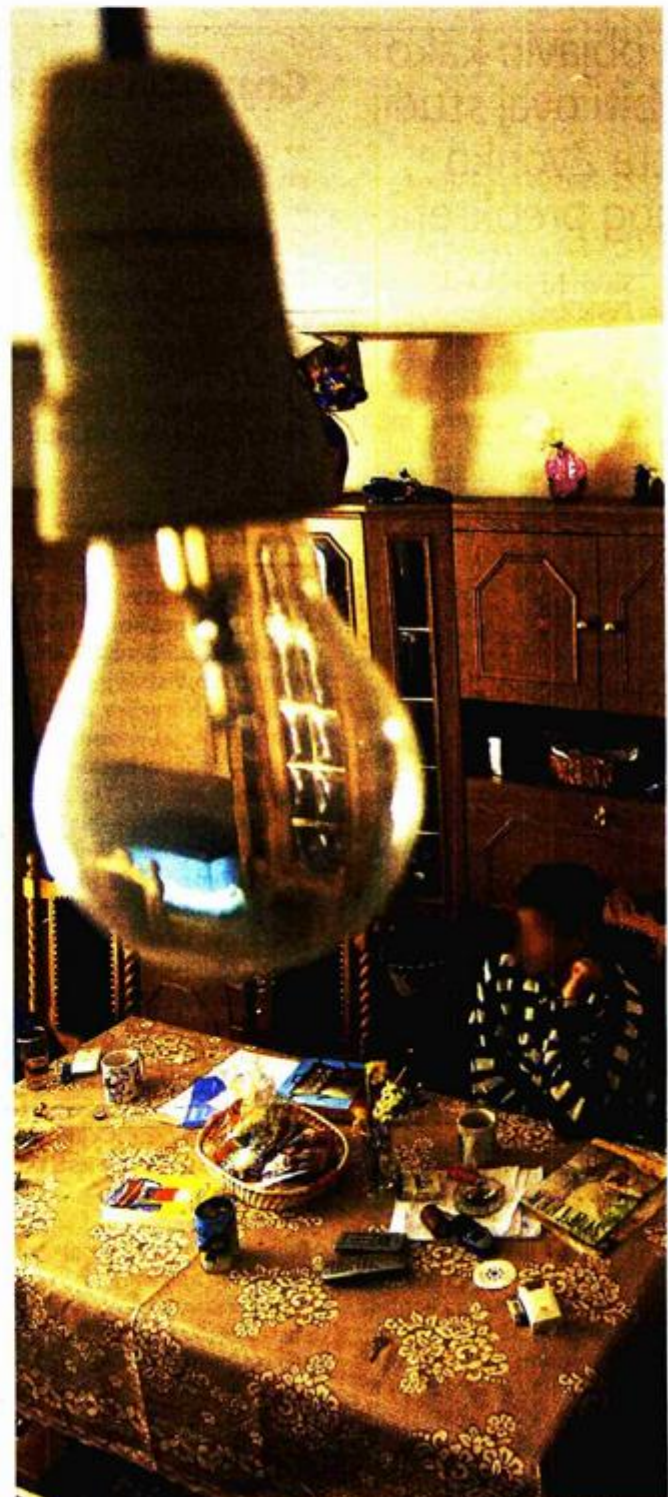
- To je vrlo vjerojatno. Iako danas samo nadležne institucije, poput Ministarstva financija, imaju uvid u taj OIB preko kojeg vide stanje na računima građana, tko kaže da sutra država svojim tvrtkama neće omogućiti istu stvar. Da je to vrlo izvjesno dokazuje i činjenica da je država jedinicama lokalne samouprave omogućila da prisilno, dakle, bez ovršnog postupka, naplaćuju komunalnu naknadu, odnosno sjedaju na račune građana - ističe naša sugovornica.

HEP: Sve je po zakonu

•• Prema Zakonu o osobnom identifikacijskom broju, Hrvatska elektroprivreda dužna je evidenciju o svojim kupcima voditi na temelju OIB-a. Kupci su pozvani da OIB dostave u nadležna distributivna područja i u tom procesu očekujemo njihovu suradnju - stoji u mailu koji šalje Mirela Klanac, glasnogovornica HEP-a. Na pitanje hoće li korisnici snositi ikakve negativne posljedice ako to ne naprave, odgovor nismo dobili.

OIB je lako dostupan na internetu

•• Apsurd je, kaže Nela Kovačević, da je OIB, koji bi trebao biti tajni broj, relativno lako dostupan preko interneta. Ako netko zna vaš jedinstveni matični broj (JMBG), tada bez ikakvih problema može doći i do OIB-a, tvrdi Kovačević.

Iz Savjetovališta za potrošače ističu da građani nisu dužni davati zaštićeni osobni broj svima koji ga pitaju **MATKO BILJAK**